

ÖVERKLAGANDE
BEGÄRAN OM PRÖVNINGSTILLSTÅND

Kammarrätten i Stockholm	
Ink.	2019-05-14
Målnr.	3404-19 R 032
Sakkod	3816 Akbil 1

KLAGANDE

Marie Oldenburg, 19640711-0169
Kronofogdevägen 64
163 51 Spånga

Ombud: Sara Sandström
Fri Assistans Sthlm AB
Västgötagränd 5
118 28 Stockholm

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten, Stockholm
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Förvaltningsrätten i Stockholms dom meddelad 2019-03-04 i mål 17528-18

SAKEN

Assistansersättning

De frågor som formulerats av anordnaren och framställt till Försäkringskassan avseende ansvaret för kontroll av förhållanden hos den personliga assistenten har lämnats obesvarade. Myndigheten har att förvalta och verkställa i enlighet med befintlig lagstiftning- i detta fall en reglering som inte ger erforderlig ledning i frågan vem som bär ansvaret för att säkerställa att en anställd inte uppbär sjukersättning, eller någon annan ersättning som helt eller delvis förhindrar denne från arbetet som personlig assistent, eller hur, och i vilket skede arbetsgivaren kan ta del av informationen, eller kräva att få ta del av den utan diskriminera assistenten, eller hur en anordnare ska säkerställa att ingen personlig assistent insjuknar och beviljas sjukersättning under pågående anställningsförhållande, samt hur den informationen ska delges arbetsgivaren. Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att kammarrätten tar upp förevarande ärende till prövning för att ge svar på frågorna:

1. Är det arbetsgivarens ansvar att säkerställa att en anställd inte uppbär sjukersättning?
2. Om ja, hur ska arbetsgivaren i praktiken ha möjlighet att ta fram den informationen?
3. Om en anställd efter påbörjad anställning får en sjukskrivning och uppbär sjukersättning, hur ska arbetsgivaren få ta del av den informationen? Ska arbetsgivaren ringa Försäkringskassan en gång per månad och säkerställa att ingen av de anställda ansökt om sjukpenning?

Det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till.

I fallet rörande Marie Oldenburgs assistansersättning som ej betalats ut till anordnaren Fri Assistans AB för den assistans som utförts av personliga assistenten Eun Joo Andersson, framgår att varken Försäkringskassa eller förvaltningsrätt har prövat förutsättningarna för att betala ut ersättningen.

Trots att Marie Oldenburg har beviljats assistansersättning för de redovisade timmarna, och assistans utförts i enlighet med beslutet, har Försäkringskassan beslutat inte betala ut ersättningen till Marie Oldenburg. Det är orimligt och direkt i strid med intentionerna bakom LSS, och syftet med den personliga assistansen.

Försäkringskassan har blandat samman olika rättssubjekt. Assistenten är anställd av den assistansanordnare Marie Oldenburg har avtal med. Assistansanordnaren Fri Assistans AB har för det ändamålet anställt Eun Joo Andersson att arbeta som assistent åt Marie Oldenburg.

Någon rättslig koppling mellan Eun Joo Andersson och Marie Oldenburg föreligger inte. Marie Oldenburg i egenskap av assistansberättigad ska inte ställas till svars för en assistents eventuella misstag, eller underlåtenhet. Försäkringskassan har att vända sig gentemot assistenten i det förhållande myndigheten har med denne det vill säga i det här fallet genom krav på återkrav av den sjukersättning som utgått för den period då assistenten uppvisat arbetsförmåga överstigande beslutet om sjukersättning. Det är oförsvarligt att Försäkringskassan blandar samman korten och undanhåller assistansersättning från Marie Oldenburg till straff för att dennes assistent av okunskap eller ovilja undanhållit viktig information från sin arbetsgivare.

Assistenten har inte upplyst sin arbetsgivare om att hon uppburit sjukersättning. Varken Marie Oldenburg eller hennes assistansanordnare Fri Assistans AB har haft möjlighet att kontrollera huruvida assistenten uppstår sjukersättning. Uppgifterna om assistenternas personliga ärenden hos Försäkringskassan är sekretessbelagda och lämnas inte ut till en arbetsgivare.

Assistansersättningen hålls inne med stöd av 51 kap. 16 § 3 p. Socialförsäkringsbalken av vilken det följer att:

"assistansersättning enligt 14 § betalas inte ut om assistansen har utförts av någon [...]

3. som till följd av ålderdom, sjukdom eller liknande orsak saknar förmåga att utföra arbete som personlig assistent." (egen fetmarkering)

Assistenten har varit schemalagd och har utfört arbete i enlighet med de tidrapporter som har lämnats till Försäkringskassan. Tidrapporterna har dessutom godkänts av arbetsledaren. Således har Marie Oldenburgs behov av assistans tillgodosetts genom den aktuella assistentens utförda arbete. Försäkringskassan har fastslagit att Eun Joo Anderssons arbetsförmåga har varit 100% sedan mars 2017 (*Beslut om sjukersättning* avseende Eun Joo Andersson daterat 2018-02-07, se bilaga 1). Försäkringskassans beslut visar att Eun Joo Andersson hade full arbetsförmåga att utföra den assistans för vilken hon anlitats av Fri Assistans AB för arbetet hos Marie Oldenburg under den tidsperiod för vilken kassan innehåller ersättningen.

Marie Oldenburg har inte lämnat felaktiga uppgifter. Marie Oldenburg har inte underlåtit att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet. Marie Oldenburg har inte insett eller skäligen kunnat inse att assistenten av Försäkringskassan har bedömts ha en nedsatt arbetsförmåga.

Det har inte funnits någon misstanke hos vare sig Marie Oldenburg eller hennes assistansanordnare om att Eun Joo Andersson varit delvis arbetsoförmögen, tvärtom har assistansen utförts med god kvalité. Då kvalitén på assistansen inte brustit har såväl Marie Oldenburg som Fri Assistans AB varit i god tro om att assistenten haft full arbetsförmåga. Assistansen har därmed inte utförts av någon som *saknar förmåga* att utföra arbetet, vilket är det krav som socialförsäkringsbalken uppställer för att Försäkringskassan ska få innehålla ersättningen. Av den anledningen ska assistansersättning också utbetalas enligt gällande beslut.

Mot bakgrund av det anförda föreligger skäl för kammarrätten att med ändring av underinstansernas beslut respektive dom bifalla Marie Oldenburgs överklagande.

YRKANDE

Att Försäkringskassan ska förpliktas att till Marie Oldenburg utbetala assistansersättning för augusti 2017 med 91 timmar, september 2017 med 91 timmar, oktober 2017 med 70 timmar samt november 2017 med 34 timmar.

GRUNDER

Marie Oldenburg har mottagit personlig assistans utförd av Eun Joo Andersson, assistansen har givits med god kvalitet och Marie Oldenburg har genom assistansanordnaren Fri Assistans betalat ut lön till Eun Joo Andersson för detta. Det har dessutom framkommit att Försäkringskassan har bedömt Eun Joo Anderssons arbetsförmåga som full i mars 2017. Mot bakgrund av att Marie Oldenburg nekats ersättningen för den utförda assistansen med hänvisning till Eun Joo Anderssons beslut om sjukersättning, vari arbetsförmåga fastställdes först i februari 2018, då tiden för att överklaga de första besluten avseende innehållen assistansersättning redan löpt ut, bör kammarrätten ändra underinstansernas beslut för hela den period som ersättning innehållits för; den 1 augusti till och med sista november 2017.

I övrigt hänvisas till de grunder som anges i begäran om prövningstillstånd.

BILAGA

Försäkringskassans beslut daterat 2018-02-07 om sjukersättning avseende Eun Joo Andersson, personlig assistent anställd av Fri Assistans AB

Försäkringskassans beslut om assistansersättning – augusti 2017, daterat 2017-11-20

Försäkringskassans beslut om assistansersättning – september 2017, daterat 2017-12-04

Försäkringskassans beslut om assistansersättning – oktober, daterat 2017-12-04

Försäkringskassans beslut om assistansersättning – november, daterat 2018-01-08

FV Öst 1
Elizabeth Svendsen, 010-116 15 52

170360758880_2018-0001505185
Datum 2018-02-07
Personnummer 19791017-061

Eun Joo Andersson
c/o Wigestam
Talgoxevägen 1
135 68 Tyresö

000935

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM

Ink. 2019-05-14
Målnr. 340719
Aktbil 2

Sjukersättning

Beslut

Försäkringskassan beslutar att din sjukersättning upphör från och med februari 2018.

Beskrivning av ärendet

Du har tidigare beviljats halv sjukersättning från och med oktober 2009. Sedan mars 2017 har du arbetat heltid. I november informerade din arbetsgivare Försäkringskassan att du arbetar heltid. Det påbörjades då en utredning för att kunna bedöma om din arbetsförmåga hade förbättrats. Din läkare inkom med ett medicinskt underlag där hon har beskrivit din funktionsnedsättning. Underlaget sammanfattades med bedömningen att du kan fungera väl på rätt plats och med rätt arbetsuppgifter.

De här handlingarna/uppgifterna ligger till grund för beslutet

- Läkarutlåtande utfärdat av Karin Einarsson den 13 december 2017
- Tidsrapporter från arbetsgivaren Fri assistans i Stockholm AB

Motivering till beslutet

Försäkringskassan bedömer att din arbetsförmåga inte längre är nedsatt med minst en tredjedel i förhållande till alla arbeten på hela arbetsmarknaden. Det beror på att du arbetat heltid sedan mars 2017 och att läkaren gör en bedömning att du med din funktionsnedsättning kan utföra ett arbete som är anpassat till dig.

Varför beslutet om sjukersättning grundas på

beslutet grundas på 36 kap. 19, 20, 21, 28 §§ socialförsäkringsbalken.

Har du blivit informerad om beslutet?

Ja, jag har blivit informerad om vad du kan göra.

Fri Assistans STHLM AB, Pernilla Johansson
Västgöta Gränd 5
118 28 Stockholm

000072

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM

Assistansersättning

Beslut

Försäkringskassan beslutar att du inte får assistansersättning för 91 timmar i augusti 2017. Det innebär att du får ersättning för 777 timmar.

Ink. 2019-05-14

Målnr. 3407-19

Akobil 3

Beskrivning av ärendet

Vi har tagit del av inskickade uppgifter gällande att en av assistenterna har nedsatt arbetsförmåga. Detta ändrar inte Försäkringskassans beslut om att inte betala ersättning för 91 timmar som ni har redovisat för augusti 2017. Detta på grund av att en av assistenterna har arbetat för mycket i förhållande till sin arbetsförmåga.

Motivering till beslutet

Du kan inte få ersättning för assistans som utförts av någon som till följd av sjukdom, ålderdom eller liknande orsak saknar förmåga att utföra arbete som personlig assistent.

Av den tidsredovisning som din anordnare har lämnat in framgår att Eun Joo Andersson har varit din personliga assistent och arbetat 179 timmar och 5 minuter. Eftersom hon har 50 % sjukersättning anser Försäkringskassan att hon till följd av sjukdom saknar förmåga att arbeta som personlig assistent i den omfattning som framgår av tidsredovisningen. Därför är tillåtna arbetstimmar för månaden 88 timmar och 34 minuter. Eun Joo Andersson har arbetat 91 timmar för mycket i augusti 2017.

Försäkringskassan betalar bara ut assistansersättning för assistans som Eun Joo Andersson har utfört med högst 20 timmar per vecka i genomsnitt. Det beror på att Försäkringskassan har bedömt att hon bara kan arbeta så mycket. Därför kan du inte få ersättning för alla timmar som du har redovisat.

Bestämmelser beslutet grundas på

Det här beslutet grundas på följande bestämmelser:

- 51 kap. 16 § socialförsäkringsbalken

Är du inte nöjd med beslutet?

Läs på nästa sida om vad du kan göra.

Försäkringskassan

FV Väst 2
Åsa Zetterström,

Försäkringskassan

Åsa Zetterström

170354523100_2017-0031141612 2 (3)

Datum
2017-11-20

Personnummer
19640711-0169

Fria Assistans STHLM att Pernilla Sundström
Kronofogdevägen 64
163 51 Spånga

000485

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM

Ink. 2019-05-14

Målnr.
Akbil

Assistansersättning

Beslut

Försäkringskassan beslutar att du inte får assistansersättning för 91 timmar i september 2017. Det innebär att du får ersättning för 732 timmar.

Beskrivning av ärendet

Du har lämnat uppgift på blanketten som heter *Räkning Assistansersättning* om att du har fått assistans i 823 timmar i september 2017. Försäkringskassan har också fått tidsredovisning för dina assistenter.

Försäkringskassan informerade dig per brev daterat den 14 november 2017 att vi överväger att inte godta 91 timmar utförd assistans i september 2017. Du har den 20 november 2017 lämnat synpunkter på övervägandet.

Försäkringskassan har tagit del av synpunkterna daterade 17 november 2017 men dessa ändrar inte Försäkringskassans övervägande om begränsning av utbetalning.

Motivering till beslutet

Du kan inte få ersättning för assistans som utförts av någon som till följd av sjukdom, ålderdom eller liknande orsak saknar förmåga att utföra arbete som personlig assistent.

Försäkringskassan gör rutinemässiga kontroller på inskickade tidsredovisningar för att utreda om någon av assistenterna uppbär ersättning från Försäkringskassan till följd av nedsatt arbetsförmåga. Så länge en assistent uppbär annan ersättning från Försäkringskassan kan assistansersättning inte betalas ut eftersom det inte kan anses att god assistans utförts av någon med nedsatt arbetsförmåga.

Av den tidsredovisning som din anordnare har lämnat in framgår att Eun-Joo Andersson har varit din personliga assistent och arbetat 176,5 timmar. Eftersom hon har halv sjukerättning anser Försäkringskassan att hon till följd av sjukdom saknar förmåga att arbeta som personlig assistent i den omfattning som framgår av tidsredovisningen. Försäkringskassan betalar bara ut assistansersättning för assistans som Eun-Joo Andersson har utfört under högst 20 timmar per vecka. Det beror på att Försäkringskassan har bedömt att hon bara kan arbeta så mycket. Därför kan du inte få ersättning för alla timmar som du har redovisat..

Försäkringskassan

FV Väst 2
Agnieszka Johansson

170357398574_2017-0032572046 2 (3)

Datum
2017-12-04

Personnummer
19640711-0169

Försäkringskassan beslutar att du får assistansersättning för 732 timmar i september 2017.

Bestämmelser beslutet grundas på

Det här beslutet grundas på följande bestämmelser:

- 51 kap. 16 § socialförsäkringsbalken

Är du inte nöjd med beslutet?

Läs på nästa sida om vad du kan göra.

Försäkringskassan

Agnieszka Johansson